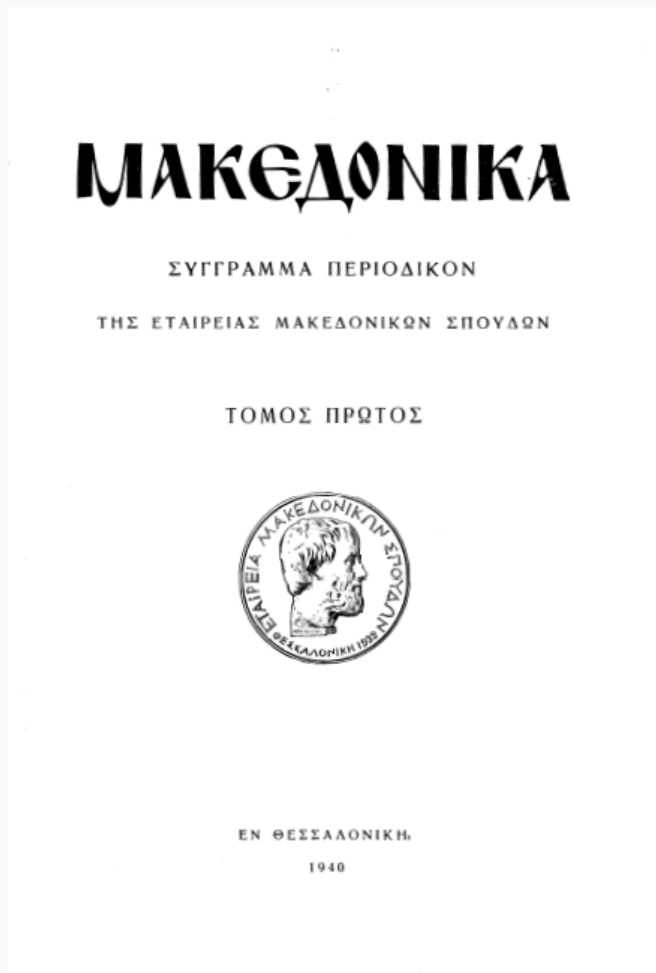

Μακεδονικά

Τόμ. 1

Κώδιξ Σχολείων Κοινότητας Κλεισούρας

Α. Σ.

doi: [10.12681/makedonika.9201](https://doi.org/10.12681/makedonika.9201)

Copyright © 2016, Α. Σ.

Άδεια χρήσης [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

Βιβλιογραφική αναφορά:

Σ. Α. (2017). Κώδιξ Σχολείων Κοινότητας Κλεισούρας. *Μακεδονικά*, 1, 500–506.
<https://doi.org/10.12681/makedonika.9201>

6. Πιστοποιητικὸν Ἀσημάκη Μπιτολίσου τῆς 20ῆς Ὀκτωβρίου 1841,
 Δι' οὗ βεβαιοῦται ὅτι οὗτος ἐχρημάτισε στρατιώτης ἀπὸ τοῦ 1824 μέχρι τῆς διαλύσεως τῶν ἀτάκτων στρατευμάτων καὶ ὅτι ἔλαβε μέρος εἰς διαφόρους μάχας,

Πιστοποιητικὸν

Ὁ Ἀσημάκης Μπιτολίσος κατοικοδημότης εἰς χωρίον Καπαρέλι Δήμου Πλαταιῶν, ἐπαρχίας Θηβῶν, ἐχρημάτισεν στρατιώτης ἀπὸ τὸ 1824 μέχρι τῆς διαλύσεως τῶν ἀτάκτων στρατευμάτων καὶ ἐπολέμησεν μὲ διαφόρους ὀπλαρχηγούς εἰς πολλὰς καὶ σημαντικὰς μάχας, μὲ Χατζῆ Χρήστον εἰς τὸ Ἰπικὸν μὲ Χατζῆ Μιχάλην ὁμοίως καὶ μὲ Παπάζογλου. Ἐχρημάτισεν καὶ ὑπὸ τὰς ὀδηγίας τοῦ ὑποφαινομένου ἕναν ὁλόκληρον χρόνον εἰς τὴν ἐμπιστευθεῖσάν μοι χιλιαρχίαν ὑπὸ τὸν ταγματάρχην Γεώργιον Σκουρτανιώτην, καὶ παρευρέθη εἰς τὰς μάχας τοῦ Ἀνηφορίτου, Ὠρωποῦ, Θηβῶν καὶ τελευταῖον τῆς Πέτρας. Ἐφάνη ἄριστος στρατιώτης ἀνδρείος καὶ πρὸς τοὺς ἀνωτέρους του εὐπειθής. Κατ' αἰτησίαν του καὶ ὡς πρὸς τὴν ἀλήθειαν ἀπαραίτητον χρήσιμον τὸν ἐφοδιάζομεν μὲ τὸ παρόν μας διὰ τὴν ἀπὸ τοῦ χρησιμεύου ὄθεν καὶ ὄπου ἀνήκει. Ὁμολογοῦμεν ὅτι καὶ εἰς τὴν μάχην τῆς Πέτρας ἐπὶ Ἰζήμ Πασσᾶ ἔλαβεν μίαν σημαντικὴν πληγὴν κατὰ τὸν δεξιὸν πόδα, καὶ ἔκομε περίπου τῶν τριῶν μηνῶν διὰ τὴν ἰατρευθῆ.

Ἐν Μούλκι, τὴν 20ῆν Ὀκτωβρίου 1841.

(ὑπογρ.) μήτρος στάμου
 λοχαγός

Ὁ ὑποστράτηγος
 (ὑπογρ.) νικολαὸς κριεζιώτης

Ὅτι γνήσιαί αἱ ὑπογραφαὶ τῶν Κ. Κ. Νικολ. Κριεζιώτου ὑποστρατήγου καὶ Μήτρου Στάμου λοχαγοῦ.

Θῆβαι, 31 ὀβρίου 1841.

Ὁ Δήμαρχος Θηβαίων

(Τ.Σ.) (ὑπογρ.) Σταμέλος Ν. Βριζάκης

(Γεν. Ἀρχεῖα τοῦ Κράτους. Ὑπουργεῖον Στρατιωτικῶν, Ἀριστεῖα, 1841, φ. 6, τετρ. 83.)

Α. Σ.

3. ΚΩΔΙΞ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΟΣ ΚΛΕΙΣΟΥΡΑΣ

(1830 — 1926)

Ἡ Κοινότης Κλεισούρας εἶναι κάτοχος κώδικος, ὁ ὁποῖος διὰ τὴν ἱστορίαν τῶν Σχολείων ἐπὶ τουρκοκρατίας ἀπὸ τοῦ 1830 κέξῃς δύναται νὰ ἀποβῆ χρησιμώτατος, ὅπως ἐπίσης καὶ διὰ τὰ κύρια ὀνόματα καὶ ἐπωνύμια τῆς κωμοπόλεως ταύτης. Ἀρκετὰ λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ κώδικος τούτου βλέπε εἰς τὸ βιβλίον « Ἀρχεῖα καὶ Βιβλιοθήκαι Δυτικῆς Μακεδονίας » σελ. 131 - 132. Ὡς σημειοῦται ἐκεῖ, εἰς τὸν κώδικα τοῦτον ἀναγράφονται αἱ ὑπὲρ τῶν σχολείων τῆς Κλεισούρας εἰσπράξεις καὶ δωρεαὶ κυρίως μὲν καὶ λεπτομερῶς τῶν ἐτῶν 1834 - 1850, σποραδικῶς δὲ τῶν ἐπομένων μέχρι καὶ τοῦ 1926. Λογαριασμοὶ τινες ὁμῶς ἀναφέρονται καὶ εἰς τὰ ἔτη 1830 - 1833. Ὁ κώδιξ φέρει ἕξωθεν τὸν μεταγενέστερον καὶ μόνον ἓν μέρει πρὸς τὸ περιεχόμενον του ἀνταποκριόμενον τίτλον: Βιβλίον Ἰσολογισμῶν τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου

Κλεισούρας αρχόμενον από τὸ ἔτος 1834. Χειρόγραφα πρακτικῶν Σχολικῆς Ἐφορείας, Σχολικῆ Βιβλιοθήκη Κλεισούρας». Πραγματικῶς ἐλάχιστα πρακτικά περιέχει καὶ μόνον τῶν νεωτέρων χρόνων.

Ἡ σφραγὶς τοῦ σχολείου, τοῦ «Ἑλληνομουσείου» ὅπως τὸ ὀνόμαζον ἐπισήμως, φέρει τὴν εἰκόνα τοῦ Ἁγ. Σπυρίδωνος, πέριξ δὲ τὴν ἐπιγραφὴν: ΣΦΡΑΓΙΣ ΕΛΛΗΝΟΜΟΥΣΕΙΟΥ ΚΛΕΙΣΟΥΡΑΣ· ἄνωθεν δὲ τῆς εἰκόνης τοῦ Ἁγ. Σπυρίδωνος ὑπάρχει ἡ ἐπιγραφὴ: Ο ΑΓΙΟΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ. Πρβλ. τὴν παρατιθεμένην ἐνταῦθα εἰκόνα 1.

τὸ Γύργ τῆς ἑκείνου. Μιτρηλὴ ἀρμύρα.	64	20,038	20.
ἡνὶ ὑποζητητικῶν παρτίδα	66	47,000	.
<u>ἔξισωσις.</u>	65	124,100	.
φ. κ. α. 203		77	20. 100
ὁθεωρησάμεν τὸν ἴσῳ δαφ			
καὶ σφραγίσαντες αὐτὸν ὑπόσημη.			
Ἄξιμοι: γράμματι Σερ			
καὶ ἄλλοι ἰσοδύναμοι			
πλάτος 12 κ. 10			
ὄψις, α. 10			

Εἰκ. 1. Ἐκ τοῦ κώδικος τῆς Κοινότητος Κλεισούρας. Θεώρησις λογαριασμῶν.

Αἱ σελ. 24-39 περιέχουν ὀνομαστικὸν κατάλογον τῶν μετὰ τὸ ἔτος 1850 συνδρομητῶν τῶν σχολείων Κλεισούρας. Ὡς πρόλογον τοῦ καταλόγου τούτου συναντῶμεν ἐν σελ. 23 τὸν ἑξῆς·

Πρόλογος

«Οὓς μὲν προέγνω, τούτους καὶ προώρισεν, οὓς δὲ προώρισε τούτους καὶ ἐκάλεσε». Ἀπόστ. Π. Ῥωμαίους Κεφ. η'.

«Τὸ κήρυγμα τῆς ὀρθοδόξου ἡμῶν πίστεως, ἀδελφοί, εἶναι ἔργον βαρὺ, εἶναι ἔργον δύσκολον, καὶ διὰ νὰ κηρυχθῇ καθὼς πρέπει, καὶ νὰ λάβῃ τέλος,

Δουάνω		1842.		Ο Ήμισόλιος σιτηνά	
Μην.	Ημέρ.			Μ	Πρόστα. υπ
Μαΐου	1	Επί τῶ Γενικοῦ Διατάξεως δια τὰ γε' αὐτῶν γε' αὐτῶν φ 500 -		50	5,750.
1842. Ἀπριλ	30	• τῶν Λοοδων ἢ Ἐξοδων ὑπερλίδα. δια χρονικοῦ ἴκων ἐν σήμερον 20φ 40. α. 12		58	4,30.
		• τῶν αὐτῶν δια τὰ 500 φ. ἀδυνατηροντα φ τὰ τρ. 12 ἀνα 3		58	250.
Ἀπριλ	α'	• τῶν Ἰδιων δια ἴκων φ. 250 ἐν 30. ἄφ. φ. 80. α. 11 -		62	6,430.
1842. Ἀπριλ	30	• τῶν αὐτῶν δια ἴκων φ. 250 ἐν 30. ἄφ. φ. 25 α. 11 -		62	1,100.
					275.
					9,865.

Δουάνω		1842.		Ο Ήμισόλιος κίσα	
Μην.	Ημέρ.			Μ	Πρόστα. υπ
Μαΐου	1	Επί τῶ Γενικοῦ Διατάξεως δια τὰ γε' αὐτῶν φ 100. β. 9/6.		50	1,150.
1842. Ἀπριλ	30	• τῶν Λοοδων ἢ Ἐξοδων ὑπερλίδα. δια χρονικοῦ ἴκων ἐν σήμερον 20φ 8. α. 12		58	96.
		• τῶν αὐτῶν δια τὰ 100. ἀδυνατηροντα φ τὰ τρ. 12.		58	50.
		• τῶν Ἰδιων δια δι ἀποκατήρουν φ. ἐν χιλιάδων.		6	1,296.
		• τῶν Ἰδιων δια ἴκων φ. ἐν χιλιάδων δια 7/100 ἀποκατήρουν φ. ἐν χιλιάδων.		57	704.
					2,000.
					96.
					2,096.

Εἰκ. 2. Ἐκ τοῦ κώδικος τῆς Κοινότητος Κλεισούρας

χρειάζεται μεγάλην δύναμιν, καὶ μ' ὅλον τοῦτο ὁ Θεὸς δὲν ἠθέλησε νὰ δώσῃ αὐτὸ τὸ ἔργον εἰς τοὺς ἄρχοντας καὶ εἰς τοὺς πλουσίους, οὔτε εἰς τοὺς βασιλεῖς καὶ τυράνους. χρειάζεται σοφίαν μεγάλην, προκοπὴν εἰς τὸ λέγειν, καὶ ὁ Θεὸς δὲν τὸ ἐχάρηεν οὔτε εἰς τοὺς φιλοσόφους, οὔτε εἰς τοὺς ρήτορας. ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι ἀνεδέχθησαν αὐτὸ τὸ ἐπίπονον καὶ βαρὺ ἔργον, καὶ ἔλαβαν αὐτὸ τὸ μέγα ἐπάγγελμα ἀπὸ τὸν Θεὸν ἦσαν ἰδιῶται, ἀμαθεῖς, πτωχοί, ψαρᾶδες, καὶ ταύτην τὴν οἰκονομίαν δὲν τὴν ἔκαμεν ἡ σοφία τοῦ Θεοῦ δι' ἄλλο τι, παρὰ διὰ νὰ νικοῦν οἱ ἄσσοφοι τοὺς σοφοὺς, οἱ ἰδιῶται καὶ πτωχοὶ τοὺς βασιλεῖς καὶ δυνάστας, διὰ νὰ μὴ δύναται νὰ εἴπῃ κανεὶς ὅτι ἡ πίστις τῶν χριστιανῶν ἀπλώθη εἰς τὸν κόσμον μὲ τὴν ἀνθρώπινον σοφίαν. τοιαῦτα μέσα προώρισεν ὁ Θεὸς ἐξ ἀρχῆς καὶ ἔκλεξε διὰ νὰ κηρύξουν εἰς ὅλα τὰ ἔθνη τὴν ὀρθόδοξον πίστιν. ἔνα μέσον ὁμοιον ἔκλεξε εἰς τὸν σήμερον ἑορταζόμενον ἱεράρχην καὶ θαυματουργὸν ἄγιον Σπυριδῶνα, αὐτὸς ἦταν ἀμαθέστατος, καθὼς διδασκόμεθα ἀπὸ τοὺς πατέρας τῆς Ἐκκλησίας μας. ἀλλ' ὁ Θεὸς διὰ τὴν ἀγιότητά του, διὰ τὰς ἀρετάς του, τὸν προώρισεν πρὶν νὰ γεννηθῇ ἀκόμη διὰ νὰ κηρύξῃ τὴν ὀρθόδοξον πίστιν, καὶ δὲν ἐπῆγεν οὔτε ἐδίδαξεν εἰς πολλὰ μέρη τοῦ κόσμου, καθὼς οἱ ἀπόστολοι, ὑπῆγε δὲ ἐκεῖ μόνον, ὅπου ἦτον ὁ κόσμος ὅλος, ὑπῆγε εἰς τὴν Νικαίαν μεγάλην πόλιν τῆς Βιθυνίας, εἰς τὴν ὁποίαν εἶχε συναχθῆ ὅλη σχεδὸν ἡ οἰκουμένη, ἐκεῖ ἐκήρυξε τὴν πίστιν τῶν χριστιανῶν, ὄχι μόνον μὲ λόγους, ἀλλὰ καὶ μὲ θαῦμα παράδοξον, κατεντροπίασεν τὸν δυσσεβῆ Ἄρειον, καὶ τοὺς ὁμόφρονάς του, καὶ ἐστερέωσεν εἰς τὴν εὐσέβειαν ὄλους τοὺς χριστιανούς, εἰς μεγάλην ἀνομβρίαν ἔκαμε τὸν οὐρανὸν μὲ τὰς πρὸς Θεὸν δεήσεις του νὰ βρέξῃ, ὅφιν εἰς χρυσὸν μετέβαλε, τὸν Βασιλεῖα Κωνσταν-

1843.		1843.		1843.	
Μην.	Ημ.	Ποσ.	Ποσ.	Ποσ.	Ποσ.
Κυριακή	30.	Από τῶν ἑσόδων τῆς Ἡσέως διὰ χρονικοῦ ἔτους	57.	430.	
Πέμπτη	15.	Ἐπί τῶν ἐσόδων τῆς Ἡσέως διὰ τῆς 500. φ. ἐξίτητων	62.	500.	
	α.	Ἐπί τῶν ἐσόδων τῆς Ἡσέως διὰ τῆς 250. τεσσάρων ἑσόδων			
1844.		Ἐπί τῶν ἐσόδων τῆς Ἡσέως διὰ τῆς 260. τεσσάρων ἑσόδων			
Κυριακή	30.	Ἐπί τῶν ἐσόδων τῆς Ἡσέως διὰ τῆς 250. τεσσάρων ἑσόδων			
		Ἐπί τῶν ἐσόδων τῆς Ἡσέως διὰ τῆς 275. α. 11. φ. 3026.	64.	5886.	
				5886.	
Σύνολον ἑσόδων τῆς Κοινότητος Κλεισούρας 1843.					
Κυριακή	30.	Από τῶν ἐσόδων τῆς Ἡσέως διὰ τῆς 2000. φ. ἐξίτητων	55.	2000.	
		Ἐπί τῶν ἐσόδων τῆς Ἡσέως διὰ τῆς 96. φ. 96.	57.	96.	
				2096.	

Εἰκ. 3. Ἐκ τοῦ κώδικος τῆς Κοινότητος Κλεισούρας

τιον ἰάτρευσεν ἀπὸ τὸ πάθος του, τὸν μονογενῆ υἱὸν μίᾳς χήρας ἀνέστησε, ρεύματα ποταμῶν ἐμπόδισε, πεινασμένους ἔθρεψε, καὶ ἄλλας πολλὰς παραδόξους θαυματουργίας ἔκαμεν ἐν ὄσῳ ἐζη, καὶ διὰ τοῦτο ὠνομάσθη, καὶ ὀνομάζεται παρὰ πάντων τῶν εὐσεβῶν θαυματουργός, καὶ ὄχι μόνον τότε ἐθαυματούργησε, ἀλλὰ καὶ τώρα θαυματουργεῖ παραδόξως τὸ ἱερὸν λειψανὸν του εἰς ἐκείνους, οἱ ὅποιοι τὸν πιστεύουν, καὶ τὸν προσκυνοῦν μὲ κατάνυξιν ψυχῆς καὶ εὐλάβειαν, ὅλας ταύτας τὰς ἀγίας θαυματουργίας του, καὶ τὰς ὑπὲρ φύσιν ἀρετάς του, τὰς ἀφήνω σήμερον διὰ τὸ στενὸν τοῦ καιροῦ, καὶ γυρίζω τὸν λόγον μου εἰς ἐκείνους τοὺς φιλομαθεῖς καὶ φιλοπάτριδας, ἐγχωρίους τε καὶ ξένους, οἱ ὅποιοι συνέδραμον τὸ Σχολεῖον μας, ὁ μὲν μὲ πολλὰ, ὁ δὲ μὲ ὀλίγα, καὶ εἰς τὸν καιρὸν τῆς οἰκοδομῆς του, καὶ εἰς τὸ λάσσον του, ἐν πρώτοις λοιπὸν ὁ εἰς Βουκουρέστιον πληρώσας τὸ κοινὸν χρέος μακαρίτης Σωφρόνιος Μουρτζιζούλα ἔδωκε. . . . .

Σελ. 24-39, ὡς ἐλέχθη, περιέχουν κατάλογον τῶν συνδρομητῶν τῶν σχολείων, εἰς τὸ τέλος δέ, σελ. 39, ὑπάρχει ἡ ἐξῆς μεταγενεστέρᾳ σημείωσις :

«Σημ'. Ὡς γνωστὸν τῷ 1866 πυρποληθέντων τῶν σχολείων μας, διὰ κοινῆς συνεισφορᾶς τῶν πολιτῶν ἀνεκτίσθη τὸ ἐλ. σχολεῖον, ἐπεσκευάσθη τὸ δημοτικὸν σχολεῖον καὶ ἐκ θεμελιῶν ἀνιδρύθη τὸ Παρθεναγωγεῖον μας. Ἄτυχῶς ὁμῶς ὁ κατάλογος τῶν εὐεργετῶν δωρητῶν καὶ συνδρομητῶν τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἀπωλέσθη. Οὐχ ἦττον ἡ μνήμη καὶ τῶν εὐεργετῶν δωρητῶν καὶ συνδρομητῶν ἐκείνων διαμενεῖ εἰς τὸν ἅπαντα χρόνον ἀγείρως καὶ ἀληθως. Αἰώνια αὐτῶν ἡ μνήμη.

Ἐσχάτως δὲ κατὰ τὸ 1875 ὁ ἀείδημος Σίμος Σιμώττας διὰ διαθήκης του ἐδωρήσατο εἰς τὰ ἐκπαιδευτήρια ἡμῶν 1000.

Μέγας ευεργέτης τῶν ἐλ. σχολείων μας ἐγένετο ὁ ἐν μακαρίᾳ τῇ λήξει Παννάκης Σ. Σιμῶττα ἐξασφαλισάμενος ὑπὲρ αὐτῶν ἐν τῇ Ἐθνικῇ τῆς Ἑλλάδος Τραπεζῇ φράγκα χρυσά 25.000. *

Κατόπιν ἀκολουθεῖ καταγραφή τῶν συνδρομῶν διαφόρων ὑπὲρ τῆς συντηρήσεως τῶν σχολείων μέχρι τῆς σελίδος 42. Σελ. 46 περιέχει κατάλογον τῶν βιβλίων, τὰ ὁποῖα ἐδώρησαν διάφοροι εἰς τὴν βιβλιοθήκην τοῦ Σχολείου, τὸν ὁποῖον καὶ παραθέτομεν ἐνταῦθα :

	Σελ. 46 : "Ὅσοι ἀφιέρωσαν διάφορα βιβλία.	
ὁ μακαρ.	Παπακώστας Ντούλη διάφορα βιβλία εἰς τόμους	76
ὁ ἐν	Ἰασίῳ τῆς Μολδαυίας Ἄρχων κύρ Θεόδωρος γαίκα βιβλ. εἰς τόμους	200
ὁ μακαρ.	Νίτσας Ἰωάννου Λέκου ἐν σῶμα Λεξικά τοῦ Ἀνθίμου Γαζῆ τόμους	3:
	ὁ αὐτὸς ἐν σῶμα Γεωγραφίας τοῦ Λωρέντη ὁμοῦ μετὸν Ἄτλαντα εἰς τόμους	3:
ὁ ἐν	Ζέμωνι ἐντιμότετος κύριος Δῆμκας Κώστα Τζέκου ἐν σῶμα Γεωγραφίας τοῦ Λεριώτη ὁμοῦ μετὸν Ἄτλαντα εἰς τόμους	3:
ὁ κύριος	ὁ αὐτὸς τὴν σφραγίδα τοῦ σχολείου μας Γεώργιος Ἰωάννου Λέκου ἐν σῶμα Γεωγραφίας τοῦ Λωρέντη ὁμοῦ μετὸν Ἄτλαντα ἔτι ἐν σῶμα Ἐγκυκλοποιιδ. Σ. Κομμητὰ	14
ὁ ἐν	Βιέννη ἐντιμότετος κύριος Ἰωάννης Βέλκου Νάντζου ἐν σῶμα λεξικά τοῦ Κοῦμα εἰς τόμους	2
ὁ ἐν	ὁ αὐτὸς μὴν παλαιὰν ἱστορίαν τῆς Ἑλλάδος εἰς τόμ.	1
ὁ ἐν	Ἀθήναις ἀποβιώσας Σοφολογιώτατος Ἀρχιμανδρίτης Νεόφυτος Δοῦκας διάφορα βιβλία εἰς τόμους	37
ὁ	λογιώτατος κύρ Πέτρος Ἀναστασίου Κάρζια τέσσαρα σῶματα τῆς Ἀνακαλύψεως τῆς Ἀμερικῆς εἰς τόμους	12
ὁ μακαρ.	Δημήτριος Ν. Δάρβαρις διάφορα βιβλία εἰς τόμους	160
ὁ ἐν	ὁ αὐτὸς τόμους κατηγήσεων Ἀθήναις εὐγενέστατος κύρ Γεώργιος Πεντάδης Δάρβαρης τόμους	200
ὁ	ἐξοχώτατος κύριος Γεώργιος Κῶτα μὴν Δόπιαν Σκριτοῦραν καὶ ἐν παίγνιον τῆς φαντασίας εἰς τόμους	5
ὁ	λογιώτατος κύρ Στέφανος Σύμου Συμῶτα συνόψεις τῶν παίδων καὶ ἓνα χάρτην τῆς Ἑλλάδος εἰς τόμους	2
ὁ ἐν	Βιέννη εὐγενέστατος κύρ Ἰωάννης Μάρκου Δαρβάρειω, τοῦ καὶ Πεντάδης, καὶ ὑπάλληλος τοῦ Κοινοβουλίου τῆς κάτω Ἀουστρίας τόμους σχεδὸν τριακοσίους	28
οἱ ἐν	Ἀθήναις κύριοι Γρηγόριος Παπαδόπουλος, καὶ Μιχαῆλ Ντούμπα 5. σῶματα ἱστορίας τῆς Ἑλλάδος ὑπὸ Γολσμιθ. ἔτερα — 4. σῶμ. ἱστορίας νεωτέρας τῆς Ἑλλάδος ὑπὸ Κύτλη, ἔτι — 1: σῶμα Γεωγραφίας τοῦ Λωρέντη μετὸν Ἄτλαντας καὶ ἔτερα ἄλλα διάφορα βιβλία.	300

Εἰς τὴν σελ. 48 καταγράφονται τὰ ὑπὸ τοῦ Ἰωάννου Γ. Λέκου τὸ 1858 δωρηθέντα βιβλία ὡς ἔπεται :

1858. Ἰουνίου 4.

Ἀφιέρωμα τοῦ μακαρίτου Ἰωάννου Γ. Λέκου εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Σχολήν.

1. σῶμα Πτολεμαίου εἰς τόμους 3:	1. » Λυσίου ρήτορος 1
1. » Πλουτάρχου 6:	1. » Ἑρωδιανοῦ 1
1. » Πλουτάρχου Παράλληλοι βίοι 9:	1. Ἰσαίου ρήτορος 1
1. » Ἀριστοφάνους Κωμωδίαι 3.	Κοῖντου τοῦ μεθ' Ὀμηρον 1
1. » Ἀνθολογία ἑλληνικὴ 3.	Ἀισωπείου Μύλωνος 1
1. » Ἰσοκράτους 3.	Ἀπολλοδώρου 1
1. » Δίωνος Κασίου 4:	Μάρκου Ἀτωνίνου 1
1. » Ξενοφώντος 6.	Βιβλίον μῖθυστόρημα 1
1. » Ἀριστοτέλους ἅπαντα 6.	Ἀππιανου 1
1. » Πausανίου 3:	Ἀπόκρυφα τῶν Παρισίων 1
1. » Διογένους Λαερτίου 2:	Ἱερὸν καὶ θεῖον ἀπάνθισμα 1
1. » Διοδώρου Σικελιώτου 6:	Ἐπιτομὴ ἑλληνικῆς ἱστορίας 1
1. » Ἀθηναίου Δ. 4:	Γενικὴ ἱστορία 1
1. » Δημοσθένους ἅπαντα 3:	Θεοφράστου χαρακτήρες 1
1. » Λουκιανοῦ ἅπαντα 4.	σύνοψις . . . Κούμα 1
1. » Διονυσίου Ἀλικαρνασέως 6.	
1. » Στράβωνος 3.	
1. » Στουβαίου 3.	
1. » Πολυβίου 4.	
1. » Ἐγκυκλοπαιδεῖα Κομητᾶ 10.	
1. » Φιλοσοφία Βάμβα 1.	
1. » Ἀππιανου 4.	
1. » Γεωγραφία Χορτάκι 1.	
1. » Γεωμετρία Βάφα 1.	
1. » Γαλλικὴ ἐγκυκλοπαιδεῖα 1.	
1. » Ἱστορία Γαλ. ἐπαναστάσ. 2:	
1. » Ἡροδότου 3.	
1. » Αἰλιανου 1	
	Τὰ ἀντικρῶ τὸμ. 132
	Σχόλια εἰς Εὐρυπίδην 1
	Μελλάνυμφοι 3
	Ἀριθμητικὴ Κούδη 1
	Στοιχεῖα Λατινικῆς Γλ. 1
	Ἀρχαιολογία Ρόνισον; 1
	Ἀριθμητικὴ Καλαμ. 1
	Ἄτλαντες Γεωγραφικοὶ 1
	Γαλλικὴ Γραμματικὴ 1
	διάφορα φυλλάδια δέκα 10
	τόμ. 152 — 152

Σελὶς 47 περιέχει τὸν Ἐπίλογον, τὸν ὁποῖον καὶ παραθέτομεν.

Ἐπίλογος

Αὐτοὶ εἶναι οἱ φιλόκαλοι καὶ φιλόμουσοι, οἱ ὁποῖοι συνέδραμον ἕως σήμερον καὶ ἐβοήθησαν ἀμφοτέρω τὰ σχολεῖα μας, ἀπὸ τούτων ὁποῖους μερικοὶ συνέδραμον ὄχι μόνον εἰς αὐτά, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς ἀγίας ἐκκλησίας μας, καθὼς οἱ ἐν Ζέμονι τζικάδες με φελόνια καὶ στιχάριον πολῦτιμα, ὁ μακαρίτης Νικόλαος Ἰωάννου Λέκου με ἀργυροχρυσομένον δισκοποτήριον, ἱερὰ καλύματα, φελόνιον, καὶ με ἄλλα λαμπρὰ καὶ πολυτελῆ ἄμφια. ἐκτὸς τούτων συνέδραμον τὰς ἐκκλησίας μας καὶ ὁ μακαρίτης Πέτρος Χατζῆ Σύμου καὶ πρὸ ὀλίγων ἐτῶν ὁ ἐντιμότετος κύριος Γεώργιος Κώκου, ὁ μὲν μακαρίτης Πέτρος, με φελόνιον, στιχάριον, ἐπιτραχήλιον, ἐπιμάνικα τὰ ὁποῖα ὄλα εἶναι καὶ ὠραῖα καὶ πολῦτιμα, ὁ δὲ Γεώργιος Κώκου με ὠραιότατα ἐξαπτέρυγα καὶ με τὸν τί-

μιον Σταυρόν, ὡς τὰ βλέπομεν. ὄλους λοιπὸν αὐτοὺς ἢ πάντα τὰ ἀγαθὰ χορηγοῦσα θεία πρόνοια, εἴθε νὰ διατηρῇ, σκέπη τε καὶ φυλάττη, διὰ πρεσβειῶν τοῦ σήμερον ἑορταζομένου ἁγίου καὶ θαυματουργοῦ ἁγίου Σπυριδῶνος, καὶ διὰ τῶν εὐπροσδέκτων εὐχῶν καὶ δεήσεων τοῦ πανιερωτάτου καὶ σεβασμιωτάτου ἡμῶν αὐθέντου καὶ Δεσπότη κυρίου κυρίου Νικηφόρου ὡς κόρην ὀφθαλμοῦ ἀπὸ κάθε ἐναντίαν περίστασιν καὶ νὰ ἀνταποδώσῃ εἰς αὐτοὺς τὴν εἰς τὰ σχολεῖα καὶ ἁγίας ἐκκλησίας μας, συνδρομὴν τῶν καὶ βοήθειαν μυριοπλάσιον, χαρίζουσα αὐτοῖς ὑγείαν πολυχρόνιον εὐδαιμονίαν ἀμετάπτωτον, καὶ καταγράφουσα τὰ τίμια αὐτῶν ὀνόματα μετὰ τῶν δικαίων· αὕτη ἡ θεία πρόνοια εἴθε νὰ ἐπινεύσῃ καὶ εἰς τὰς ψυχὰς τῶν ἐπιλοίπων συμπατριωτῶν μας, παρόντων τε καὶ ἀπόντων, διὰ νὰ προσφέρωσι καὶ αὐτοὶ τοὺς ἐπὶ τὴν γεννήσασαν καὶ θρέψασαν αὐτοὺς πατρίδα κατὰ δύναμιν καὶ κατὰ προαίρεσιν βοήθειάν των, διὰ νὰ εἴμεσθα ὄλοι ἐν μέλος προστάται τῶν καλῶν, ζηλοταὶ καὶ καλοθεληταὶ τῆς πατρίδος, ὑπέρμαχοι τῶν σχολείων, καὶ τῶν ἁγίων ἐκκλησιῶν, καὶ τέλος διὰ νὰ μείνουν ἀθάνατα τὰ τίμια ὀνόματά μας, μνημονευόμενα καὶ παρὰ τῶν ἀπογόνων μας, καὶ ἐπαινούμενα καὶ θαυμαζόμενα ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος τούτου ἀμήν.»

Α. Σ.

4. ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΑΤΕΡΙΝΗΝ

1. Τὸ παρακάτω τραγούδι τραγουδιέται τὴν Πέμπτη τὸ βράδυ ὕστερα ἀπὸ τὸ ἀνάπιασμα τῶν προζυμιῶν γιὰ τὸ γάμο. Τραγουδιέται στῆς νύφης τὸ σπίτι καὶ γύρω ἀπ' τὸ προζύμι. Τὸ μέλος τοῦ τραγουδιοῦ εἶναι ἐντελῶς ἰδιότυπο, καὶ εὐλόγως προκαλεῖ τὰ ἀναφυλλητὰ τῆς νύφης καὶ τοὺς λυγμούς τῶν γονέων της.

*Ἡ περισσότερούλα ἡ νύφη μας κάθιτι στοὺν κλώνου
καὶ μου λαλεῖ.*

Οὔδι νιὸ φουβᾶτι κι' οὔδι ἄγουρουν

Οὔτι νι'μπιθιρά της κι' οὔδι τὸν πιθιρό.

Κι' ἀντραδέρφη της καὶ μου λαλεῖ·

— Σήκου νύφη μ, κι' ὅτ' ἔφιξι,

σήκου νὰ ζυμώσης ἰννιὰ ψουμιά,

νὰ ξιπρουβουδίσης ἰννιὰ βοσκοὺς

κι νὰ καρτερέσης ἄλνοὺς ἰννιὰ.

2. Τραγούδι ποὺ τραγουδιέται στὴ γιορτὴ τοῦ Λαζάρου.

N - δντας κίνησι οὐ Μάρκουσ

ν - ἀπ' τὴ δικατιά. (δὶς)

Κι τὴν κόνα παραγγέλνει·

— Κόνα μου, νὰ φκιάσης δείπνου

κι νὰ καρτιρέις,

ὅσπου λάλησαν τ' ἀρνίθια,

λάλει ὄρνιθιο. (δὶς)

Τὰ σκυλιὰ χτυποῦν τίς πόρτις,

— Κόνα, μ' ἄνοιξι,